

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szombat 1909. január 9.

6. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Közgazdasági és kereskedelmi főiskola.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök mondta legutóbb egy képviselőházi beszédében, hogy hazánk agrárius alapon egyedül nem boldogulhat és nagyon ideje már, hogy az ipar meg a kereskedelem is elfoglalja az őt megillető helyet.

Kétségtelen, hogy a kereskedelem fejlesztéséhez elsősorban kedvező gazdasági állapotokra van szükség, azután bizonyos rátermettségre az e foglalkozást hivatásukul választóknál; nem lényegtelen kellék az sem, hogy a mindenkori kormányok teljes jóakarattal viselkedjenek a kereskedelem érdekeivel szemben; fejleszti és erősíti a kereskedelmet, ha a vele foglalkozást társadalmilag megbecsülik. Végre számba jön a kereskedelem fejlesztésével a jól táplált, kellőképpen dotált és megfelelő kezekre bízott szakoktatás.

Magyarország nem panaszkodhatik azon, hogy nincs elég kereskedelmi iskolája. Különösen fejlett középfokú oktatásunk. Hiszen az idén már negyvenkét felsőkereskedelmi iskolában nyolcezernél több ifjút tanítanak a kereskedelmi tudnivalókat és közel jár kétezerhez évenként az abiturienek száma. Százat megközelítik kereskedő tanonciskoláink és ezek is vagy nyolcezer inast részesítenek szakszerű oktatásban; női kereskedelmi tanfolyamaink egy évre terjedő kurzusaiban ezernél több leányt tanítanak évenként a kereskedelmi irodákban legszükségesebb ismeretekre. Vannak felnőttek számára továbbképző, esti tanfolyamaink.

De a kereskedő magasabb kiképzését is három főiskola — kereskedelmi akadémia — szolgálja már. Legrégibb közöttük a m. kir. keleti kereskedelmi akadémia a maga speciális céljaival és megszabott számu hallgatójával, azután itt van a nagyon népes budapesti és végül a kolozsvári kereskedelmi akadémia. Ugyisint az állami kereskedelmi iskolai tanárképző intézet, amely az előbb említett háromtól külsőleg abban különbözik, hogy nem két, hanem négy évi részben egyetemi vagy műegyetemi tanulmányokkal készíti elő hallgatóit jövőendő pályájukra.

A típusok tehát eléggé számosak és eléggé változatosak. Mégis, úgy látjuk, kettő hiányzik belőlük teljesen, azonkívül, hogy a felnőttek továbbképzése távolról sem mutat oly fejlettséget, amilyent megérdemelne. A kettő közül az egyik a kiskereskedők iskolája, olyan intézet, amely a közép- vagy polgári iskola 3. és 4. osztályának megfelelően az általános tudnivalókon kívül bizonyos kisebb mennyiségű kereskedelmi szakismeretet nyújtana és ennek révén a mainál sokkal jobb kereskedőtanonc-anyagot szolgáltatna. A második típus pedig az, amely a legalkalmasabb célok megközelítve, a közgazdasági és kereskedelmi élet vezérkarának képzésére volna rendelve.

Ez a legmagasabb foku közgazdasági és kereskedelmi oktatási intézet sem előadó tanárai képzettségét, sem a tanulás intenzitását és így a tanulmányokra szánt évek számát illetőleg sem állhatna a többi egyetemi fakultás mögött, tehát négy évesnek kell lennie. Igen természetes, hogy ezzel cserébe megadná azt a teljes képesítést, amit az egyetem többi fakultása megad.

A kereskedelmi egyetem típusa ma már nem ismeretlen sem Európában, sem Amerikában, de sőt Ázsiában sem. Ott van a milánói Bocconi-féle Università di Commercio, a bruxellesi híres Solvay-féle egyetem, ott vannak az angol, az amerikai és japán kereskedelmi egyetemek.

Főjellemzésük az, hogy nem csupán mint a rendesen két évre terjedő kereskedelmi főiskolák, szélesebb alapon művelik a kereskedelmi tudnivalókat, hanem hogy az egyetem szokások mélyített gondolkodó munkássága alapján és az egyetemi tanulmányok egész apparátusával új irányba terelik az emberi elme fejlődését.

Sok tanulmányág, amely most az egyes egyetemi fakultások némelyikében szétszórva, otthoniatlanul vagy a maga mivoltából kivetkezve szorong, talán itt meg természetes ápolását és fejlődését.

Kiválóan alkalmas előkészítője volna e fakultásnak a négy évre bővítendő felső kereskedelmi iskola, amely azonban megmaradna öncélnek annyiban, hogy csakis szelektált abiturienesi léphetnének egyetemi pályára.

Általában pedig a négy évet, azaz a felső kereskedelmi iskolának a főgimnáziummal és főreáliskolával az évfolyamok száma tekintetében is teljesen egyenlő fokra való helyezését megkívánja már az a körülmény is, hogy a magyar társadalom művelt kereskedő-tagja nem állhat képzettség és képesítés tekintetében a más középiskolát végzett hasonló állásúak mögött.

Az iskolának szempontjából is úgy van ma a dolog, hogy a kereskedelmi tudnivalóknak már a tanulás középső fokán legyőzendő tömege is olyan óriásivá nőtt a legutóbbi évtizedek páratlan gazdasági és kereskedelmi fejlődése következtében, hogy vele tanulásunk egészségének kára nélkül három rövid év keretében nem birkózhatik meg.

Nem uniformizáló törekvés a középfokú oktatásnak egyformán nyolc évre való kiterjesztéséről folyó mozgalom, hanem napjainknak az az erősen megnyilatkozó demokratikus törekvése, hogy hazánk minden polgárának, működjen bármily pályán, legalább a külső kvalifikációja azonos legyen.

Ebből folyik aztán logikusan az az irányzat, hogy minden arravaló ember kellő szor-

galommal a szakmájabeli képzettség legmagasabb fokára is eljuthasson, amivel összefügg, hogy minden pályán és annak minden fokozatán alkalmas speciális intézetek álljanak a tanulmányok rendelkezésére.

Ez a társadalmi alapja a közgazdasági és kereskedelmi fakultás szükséges voltának is.

Meg is kell ezt az intézményt csinálni, ha lehet, mint valamely egyetem új fakultását, ha nem, akkor mint önálló egyetemet, vagy főiskolát.

Amikor most ősszel a kereskedelmi iskolai tanárok egyesülete Debrecenben évi közgyűlését tartotta, amely alkalommal egyszersmind az ottani kereskedelmi tanintézet felszázados fennállásának jubileumát ünnepelte, e nagy szabad királyi város főispánja, egyben a kultuszminiszter képviselője nevezetes kijelentést tett. Azt mondta ugyanis, hogy ha Debrecenben egyetem lesz, meg fogják benne a kereskedelmi fakultást is csinálni.

A kereskedelmi szakoktatás jelenvolt számos munkása örömmel hallotta a spontán és nagyfontosságú enunciaciót e bizonyára óhajtják, hogy bár így gondolkoznának e kérdésben most fennálló egyetemeink vezető férfiai is.

A közgazdasági és kereskedelmi fakultás szervezése akár egyik egyetemünkön, akár műegyetemünkön — ahol annak idején jó ideig működött egy kereskedelmi szakosztály — modern és nevezetes cselekedet volna.

Az ilyen egyetem vagy fakultás valóságos polgárjogát jelentené az általános gazdasági ismereteknek és vele a kereskedelmi élet-hivatásnak is.

Sokak előtt ma még talán merésznek tetszik ez az eszme. Azonban ne feledjük, hogy közel eső példák vannak rá, hogy egy-egy gondolat mily gyorsan válhatik valóvá és népszerűvé.

Élénk szellemi élet fogja majd belengeni főiskolánk előadótermeit; közgazdaságunk hasznát látja a végzett hallgatóknak, a kereskedelmi tudományok szép virágzásnak fognak indulni. A gondos figyelő érzi, látja a törekvést, a főiskolai stádiumok még tökéletesebb kialakulása felé.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület ma pénteken este 6 órakor ülést tart Vio Ferenc dr. polgármester elnökléte alatt a még tegnap közölt napirenddel.

— **Ismét új hivatalos lap.** A kereskedelmi minisztérium ismét új lapot ad ki. Ezuttal a változatosság kedvéért a társadalmi muzeum ügyeinek ismertetése a hivatalos cél. Az új lap, amelyhez nem csupán koronás bélyeggel ellátott folyamodvány, hanem előfizetés útján is hozzá lehet jutni. Kétségkívül tetemes anyagi áldozatokat fog elnyelni, anélkül, hogy a gyakorlati életben éreztetné majd hatását.

A horvátok Supilóról. Zagorcz István horvát koalíciós képviselő a horvát jogpárt lapjában a többi között ezeket írja egyik vezéréiről, Supiló Ferencről:

Közte és Supiló között többször voltak már súlyos nézeteltérések. Supiló a jogpárt tagjait naivoknak és butáknak tartja s azt hirdeti, hogy okos és tapasztalt politikusa a horvát-szerb koalíciónak csak egy van, s az ő maga; ezzel szemben tény, hogy Horvátországban még nem volt politikus, aki annyira ügyetlen, ellentmondásos és buta politikát csinált volna, mint Supiló, aki a fiemei rezolúció megalkotása óta a legsúlyosabb politikai hibákat követte el.

A pétervári „Novoje Vremja” Supilót szólaltatja meg. Azt mondja Supiló:

Egészen másképpen alakulna a helyzet, ha Horvátország horvátjai és szerbjei Bosznia horvátjainak és szerbjeinek tényleges biztosítékot tudnának szolgáltatni arra, hogy nemzeti és politikai önállóságukat magában Horvátországban is teljes mértékben elérhetik; ebben az esetben a szerbiai szerbek se tiltakoznának oly élesen az annexió ellen.

UJDONSÁGOK.

— Apponyi Albert gróf Fiumében.

A minisztériumból jött újabb távirati jelentés szerint Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter Tóth János dr. államtitkár társaságában január 13-án szerdán érkezik Fiuméba.

— **Vámhivatali kinevezések** cím alatt tegnapi számunkban megírt közleményünkben véletlen nyomdai hiba folytán kimaradt, hogy a miniszterelnök—pénzügyminiszter a már leadott nevekben kívül Turóczy Imre fiumei fővámhivatali segédtitkár állomáshelyén való meghagyással fővámhivatali tiszté kinevezte.

— **Szemle a honvédségünkénél.** Rónay-Horvát Jenő tábornok, székesfehérvári ténparancsnok Minna Alajos vezérkari százados adjutánsa kíséretében ma Fiuméba érkezett. A tábornok szemlét tartott a honvédség zászlóad felett s még ma este el is utazik innen.

— **Névmagyarosítás.** Pollák Ignác a helybeli Forgalmi Bank részvénytársaság igazgató-helyettese nevét belügyminiszteri engedéllyel Pál-ra magyarosította.

— **A „Szabad Lyceum” — Olaszországért.** A fiumei „Szabad Lyceum”-ban tegnap este Kankovszky Ferenc miniszteri osztálytanácsos nagy és előkelő közönség előtt tartott ismeretterjesztő előadását Sziciliáról és Reggio di Calabriáról, amelyre a felső leányiskola tágas tornatermét a közönség zsufolásig megtöltötte. Kankovszky osztálytanácsost a felolvasóhelyre lépésekor szíves, eleven taps-ovációval fogadták. Előadása elején visszapillantást vetett a délolaszországot ért december 28-iki rémes szerencsétlenségre és kiemelte azt a rokonszenvet, amelylyel a magyar nemzet Olaszország népe és kulturája iránt viselkedik.

Azután sorba bemutatta a közönségnek Messina, Taormina, Catania, Siracusa, Castogiovanni, Girgenti, Marsala, Trapani, Palermo, Monreale, Solunta és Milazzo városok természeti és emberalkotta szép helyeit, valamint Reggio di Calabriát, amely utóbbi Messinával s több kisebb-nagyobb községével Délolaszországnak — a szépségimádó emberek igazi fájdmárára — már csak a múlté.

Az előadás után Kankovszky néhány zárószóban megköszönte a közönségnek azt a meleg érdeklődést, amelylyel a délolaszországiak felsegélyezése iránt rendezett ezen jótékony célu soiré-n oly szép számban vettek részt, mire az előadás véget ért.

Az estélyen felülfizettek: Nákó Sándor gróf meleg hangu levél kíséretében 50 korona, Russo Lenke 2, Popp J. műsz. tanácsos 3, Szántó Jakab főmérnök 8, H. J. 1, Dr. U. S.-né 2, Battagliarini Olga és Lujza 5, Babaré Adél igazgatónő 9, Kerescényi Gizella tanárnő 2, Jakabfi J. 1, Gf. W. 2, Nádory J. kir. mérnök 5, Bonetta V. 1, Dr. Kisejlik orvos 3, Riegler Sándor igazgató 4, Weinhardt Gusztávné 1, Csillag J. 1, Heller Lajos mérnök 5, Simonetti Cl. tanárnő 1, Dénes Adolf 1 koronát.

Az összes jövedelem 362 korona 20 fillér, amely összegből a csekély kiadást leszámítva, 300 koronánál nagyobb összeget fog a Szabad Lyceum titkársága a helybeli olasz konzulátus útján rendeltetési helyére juttatni.

— **A Magyar Kör bálja.** A Fiumei Magyar Kör választmánya a február 2-án tartandó nagyszabású mulatság tárgyában ma péntek esti 8 órára értekezletre hívta össze a rendező bizottság tagjait a De la Ville szálló teremébe. Itt fogják megválasztani a bál előkészítésének nagy munkáját végző albizottságokat.

A bál védnökségét tudvalevőleg Nákó Sándor grófné szül. Lipthay Eszter bárónő vállalta el. Lady patronesse-ek lesznek a következők: Wickenburg István grófné, Donáth Imrené, Fésüs Györgyné, Fest Kálmánné, Fest Aladárné, Ossoinack Andrásné, Jugo Antalné, hliniki Neuberger Félixné, zimonyi Schwarz Mihályné, Riboli Alfonzné, Russo Eliené, Gái Jánosné, felsősághi Eidlitz Hugoné, Lampel Béláné, Szentgyörgyi Ferencné, Luppis A. F.-né, Fuhrmann Ferencné és dr. Ybl Félixné. A mint látjuk, e névsorban Fiume legelőkelőbb uri hölgyei vannak képviselve.

— **Helyreigazítás.** Január 6-iki számunkban „Sikkasztó ügynök” cím alatt leadott közleményünkben megírtuk, hogy a „Standut” fiumei olajipar r. t. igazgatósága feljelentést tett a rendőrségen Gelb György nevű ügynöke ellen a társaság beszédét díjainak elsikkasztása miatt. Mint most minket az igazgatóság értesít, a szóban forgó ügynököt nem Gelbnek, hanem Galli Györgynek hívják.

— **Zavarok az új amerikai bevándorlási törvény miatt.** A január elsején életbe lépett bevándorlási törvény, mely többek között megszorítja a kivándorlással foglalkozó hajók térfogata arányában az utasok számát is már kezdi éreztetni hatását a fieme—newyorki vonalon. A holnap induló „Pannonia” gőzösnek például csak 1658 utast szabad az új törvény szerint vinnie, míg a Triesztben felszállt 82 utással eddig már 1828 kivándorló jelentkezett e gőzöshez. Ennek folytán 170 utast itt kell tartani a két hét múlva érkező legközelebbi gőzösig, ami tetemes költségekbe kerül a Cunardnak. A lemaradó 170 utas mind magyar, míg a Triesztben felszállottak közül egy sem marad le; holott a Cunardnak a magyar állammal kötött szerződése kimondja, hogy Triesztben csak oly mértékben szabad utasokat felvennie, hogy az a magyar utasok rovására ne menjen. Ma délelőtt 11 órakor bizottsági ülés volt a „Pannonia”-n, amikor a kivándorlási főfelügyelőség képviselője a Cunard figyelmét a szerződés és pontjára felhívta. A kérdés felől élénk vita keletkezett.

Itt említjük meg, hogy az élelmezés kérdésében a belügyminisztérium kötelezni akarja a Cunardot — egy közöttük fennálló bizalmas egyezmény alapján, — hogy a kivándorlók élelmezését az ittvárakozás egész ideje alatt fedezze. A Cunard azonban nem igen áll kötélnék.

— **A dalmáciai telefonvonalak.** Spalatóból jelentik, hogy a zárai, spalatói, sebencioi kereskedelmi kamarák legtekintélyesebb tagjai közös beadványban fordultak a kereskedelmi minisztériumhoz és dalmát tartománygyűléshez,

kérve a Dalmáciából Trieszibe és Bécsbe vezető telefonvonal helyreállítását. Kérelmüket azzal indokolták, hogy a vonalra nagy szüksége van a dalmát kereskedelemnek.

— **A délolaszországi földrengés tudományos vizsgálata.** A Stefáni-ügynökség képviselője beszélgetést folytatott a Messzinából visszatért Oddone szeizmológiai tanárral, aki december 31-én a nagy katasztrófa tanulmányozására oda elutazott. Oddone tanár január 1-én reggel szállt ki Messzinában és azonnal a város közelében levő dombon fölláított obszervatóriumba ment. Az épület meg volt rongálva, a föld alatt levő szeizmikus laboratórium azonban épségben maradt. A Vicentini-féle mikroszeizmográf jegyezte a földrengés tüneteit a katasztrófa bekövetkezéséig. Oddone lemásolta a készülék által fölvett diagramot, amely tiszta képet nyújt a tüneményről és lehetővé teszi annak minden fázisában való tanulmányozását. Oddone a följegyzések alapján azon a véleményen van, hogy a tellurikus mozgás igen könnyű és igen sűrű rezgéssel kezdődött, amely tíz másodpercen át emelkedett és azután tíz másodpercen át csökkent. Ezután nyugalom következett be. Ezt követte hullámszerű földrengés, amelynek ereje rendkívül növekedett és amelyet rettenetes földalatti robaj követett. Ez az utóbbi földrengés volt tulajdonképpen oka a katasztrófának. Ezt a veszedelmes földrengést megszámlálhatatlan mások követték, amelyek a diagramon világosan nyomot hagytak és megállapítható, hogy percről-percre veszi-eztek intenzivitásukból és gyakoriságukból. A hullámos mozgások igen nagy terjedelműek voltak. Oddone azt hiszi, hogy a hullám által előidézett kárról szóló állítások tulozottak.

— **D'Annunziót inzultálták.** Egy firenzi arisztokrata, akinek feleségét D'Annunzio a híres író elcsábította, a napokban megleste a Don Juan íróét és amikor az lóháton haza tért a szerelmi légyottról, az arisztokrata megállította a lovat, D'Annunziót lerántotta róla és csunyán elverte.

— **Kikötőnk forgalmi statisztikája.** A múlt év folyamán a rendszeresített parthajózási járatokon kívül 618 hajó érkezett kikötőnkbe. Nemzetek szerint felosztva ezek a hajók a következőképpen oszlanak meg: magyar es osztrák 171, angol 353, olasz 53, német 16, norvég 11, francia 3, görög 5, svéd 3 és montenegrói 3.

— **A „Narval” torpedóhajó balesete.** A Lesina vizein zátonyra jutott „Narval” nevű osztrák-magyar torpedó fenéke teljesen összezúzódott, úgy hogy csak néhány nagyobb dereglye tartja fönn a vizen. A zátonyrájutás következtében egy tengerész mindkét lábán súlyos zúzódást szenvedett, ami miatt Sebenicoba kellett vinni.

— **Hajókatasztrófa a Fekete-tengeren.** A Krim-szigeten levő Theodosiából jelentik, hogy a „Sziatosláv” nevű orosz kereskedelmi gőzös vasárnap éjjel utban Novo-Rosziszsk és Tuapsev között, összetűközött egy görög gőzössel és elsüllyedt. Harminckett ember a vízbe fullt, négy megmenekült.

— **A kikötőből.** Január 8-án. Indult: „Tisza” magyar gőzös Marseilleba 100 tonna fával és 180 tonna vegyes áruval, „Ettore” osztrák gőzös Smyrnába 130 tonna vegyes áruval és 100 tonna cukorral.

Távirat ◀▶ Telefon.

A délolaszországi földrengés. Újabb föld- és tengerengés.

Messina, jan. 8. Monteleone községben újabb erős földrengés volt, amelyben számos megsebesültek. A földrengés Palmiba is átvonult, ahol 5 házat döntött romba. A földrengést ezuttal is tengerengés követte, aminek

következtében a „Nord Star“ nevű dán hajó, amely sebesülteket viendő, utjában volt Messina felé — felborult s egész személyzete a vízbe fulladt.

Tíz napig a romok alatt.

Messina, jan. 8. Mirabelli révkapitányt, ki tíz napig fektűt a romok alatt, ma a katonák még élve megmentették.

Az olasz király egy milliót adott.

Róma, jan. 8. Viktor Emánuel olasz király, ki a földrengéskárosultak javára már 200,000 lírát adott, további egy millió lírával járult a segélyakcióhoz.

A külföld segélye.

Róma, jan. 8. Az eddig külföldről érkezett adományok összege körülbelül 30 milliót tesz ki. Ezeknek felét Amerika ajánlotta fel.

Trieszti segélyakciója.

Trieszt, jan. 8. A trieszti gyűjtések száma elérte a százhuszezer koronát.

Magyarország segítése.

Budapest, jan. 8. Szeged város tanácsa 4000 koronát szavazott meg a délolaszországi földrengés károsultjainak javára. Pozsony és Sopron városok 1000—1000 koronát szavaztak meg egyenként. Budapest főváros tanácsa 30 ezer korona megszavazását fogja a közgyűléstől kérni.

A miniszterelnök Kossuthnál.

BUDAPEST, jan. 8. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök ma délelőtt ismét felkereste Kossuth Ferenc minisztert a lakásán, akivel hosszabb ideig tanácskozott. Később Andrássy Gyula gróf miniszter is megjelent Kossuthnál. E tanácskozásokkal kapcsolatban politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a bankkérdésben fordulat állott be, hogy Bécsben már nem helyezkednek oly merev álláspontra, s hogy az osztrák kormány elvben már hozzájárult a kartellbank eszméjéhez.

Ki lesz az új nagyvárad püspök?

BUDAPEST, jan. 8. Egyházi körökből jövő hírek szerint a nagyvárad püspöki székbe a király Giesswein Sándor dr. országgyűlési képviselőt fogja kinevezni.

Debrecen képviselőt választ.

DEBRECEN, jan. 8. A központi választmány január 28-ára tűzte ki a választás napját. A koalíció Csanak János földbirtokost jelölte függetlenségi programmal, míg Dégenfeld József gróf volt hajdumegyei és debreceni főispán pártönkivüli programmal lép fel.

Kazánrobbanás emberhalállal.

ARAD, jan. 8. A Neumann-testvérek szeszgyárában ma nagy kazánrobbanás történt, amelynek két halottja és több súlyosan sebesült áldozata van. A robbanást egy könnyelműen eldobott égő szivar okozta.

Egy család pusztulása.

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, jan. 8. Kardoss József idevaló jómódu gazdának 2 kis gyermeke egy petróleum lámpa felborulása következtében keletkezett tűzben odaégett. A gyermekek anyját annyira megrendítette a szerencsétlenség, hogy fájdalmában megőrült.

Egy hivatalnok büne.

MAKÓ, jan. 8. Balog Sándor itteni hivatalnokot ma okmányhamisítás és csalás miatt letartóztatták és a szegedi ügyészség fogházába elszállították.

Fizetésektelen nagykereskedő.

BUDAPEST, jan. 8. Fried Vilmos ismert budapesti Andrássy-uti divatárú nagykereskedő ma fizetésektelenséget jelentett.

A háboru réme. — Ujabb csapatküldések?

BÉCS, jan. 8. Itteni mértékadó körökben kellemetlen hatást keltett a török nagyvezérnek az a kijelentése, hogy a háboru Ausztria-Magyarország és Törökország között tavaszra aligha lesz elkerülhető. Ma erre a hirre ugy a budapesti mint a bécsi tőzsdéken nagy áresés volt a papirokban. Híre jár, hogy a hadügyminiszter ennek következtében újabb csapatereősítéseket fog elrendelni s hogy január 15-én megkezdődik ez újabb csapatoknak a szerb határra és Boszniába való indítása.

Milovanovics kimagyarozza beszédét és sajnálkozását fejezi ki.

BELGRÁD, jan. 8. Milovanovics szerb külügyminiszter felhatalmazta Forgách gróf, belgrádi osztrák-magyar nagykövetet, hogy nevében közölje a bécsi külügyminisztériummal, miszerint a skupstinában elmondott beszédének nem volt semmiféle agresszív célja Ausztria-Magyarország ellen. Milovanovics hozzátette, hogy távol állt tőle a sértő szándék és sajnálkozását fejezi ki, hogy Szerbia álláspontjának meghatározására használt szavai oly hatást keltek mintha ellenséges célzatuk volna a monarchia ellen. A szerb külügyminiszter végül Forgách grófnak azt mondta, hogy habozás nélkül jelentheti ki miszerint a skupstinában elhangzott a monarchia belügyeibe avatkozó egyes beszédek ellenkeznek a nemzetközi szokásokkal és ennek folytán helyteleníti azokat. Véres összeütközés török polgárok és katonák között.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 8. Mozulban egy török asszony inzultálása miatt véres összeütközés történt a polgárok és katonák között. A polgárság a katonákat beszorította a lakanyába, ahonnan a katonák lövöldözni kezdtek, aminek folytán 30-an meghaltak és 40-en súlyosan megsebesültek. A török hadügyminiszter az V. zászlóaljait azonnal Mozulba küldte.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett szobáival, lifttel, villanyvilágítással és fürdőkkel mérsékelt áron. **Gambrius-étterem polgári árakkal**

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű söreinek kimerése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában amit egy igazán jó és hatásos házi készítmény várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtlenítő, erősítő és edző az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban. Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS labororium, GYÖR. Kapható mindenütt.

Ötszobás lakás

fürdőszobával, éléskamrával s összes mellék-helyiségekkel a Via Salute 2. sz. III. emeletén február elsejére kiadó.

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettafüvegek fadóbozhan!

Figyelem! Csakis a „JACOBI“ jeltéssel valódi! Minden fadóboz egy érdekes búvészkártyát tartalmaz.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után
4% netto kamatot
térít meg feleinek.
A járadékadót a bank önmaga viseli.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órákor.

Irodai, raktárnoki

vagy külszolgálati alkalmazást keres középiskolai képzettséggel és hosszú gyakorlattal bíró intelligens férfiu Cim a kiadóhivatalban.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgy-közönség szives tudomására adni, hogy a Corso 7. szám alatt (a III. emeleten egy

Szépség- és hajápolási termet

nyitottam. A legújabb módszer szerinti arc-kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur), villanyos arcmasszázs (vibrations massage), szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Bálókra, ünnepélyekre s színházi előadásokhoz díszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások kívánatra a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Minél számosabb megbízást kér

mély tisztelettel

Schön I.

Corso 7, Jellusich fényképész házában.

VI. évfolyam

VI. évfolyam

A TENGERPART

Fiume és az Adria partvidékének legelterjedtebb magyar napilapja január 1-én **hatodik évfolyamába lépett.**

A TENGERPART

minden ízében független napilap, amely sem a hatalom sem magánemberek szolgálatában nem áll. Minden szava olvasóközönségének és a közérdekért íródik. Fiume magyar sajtójának fejlődésében

A TENGERPART

határkövet jelent. Kikötővárosunkban ez az **első állandó magyar napilap**, melyet nem az államhatalom tart fenn, hanem a fiumei magyarság odaadó pártfogása és szeretete, hogy a mind féktelenebbé váló nagyolasz és nagyhorvát törekvésekkel szemben megvédje saját egzisztenciális érdekeit ezen a tengermosta magyar földön.

Kérjük minden fiumei magyar ember szeretetét és támogatását a jövőben is, hogy fokozott erővel és minél előbb nagyobb terjedelemben szolgálhassuk Fiumében a magyar fajt, a magyar kulturális és a magyar közgazdasági érdekeket.

A TENGERPART előfizetési ára: 1 évre K 24.— félévre K 12.— negyedévre 6.— 1 óra K 2.—

Tisztviselők kedvezményes áron kapják „A TENGERPART-ot.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fiume, Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

VI. évfolyam

Telefon 229

VI. évfolyam

VELENCE

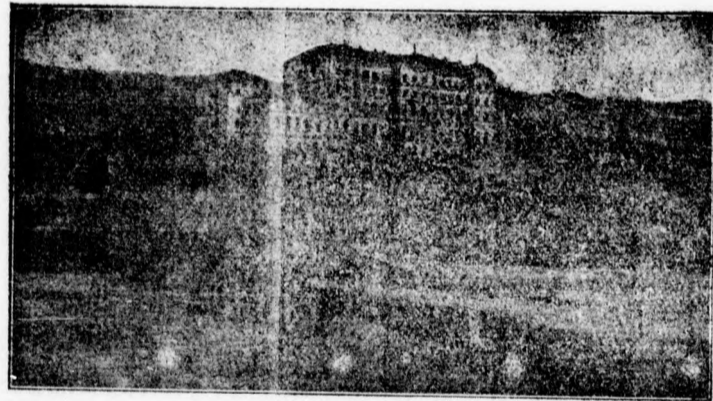
Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalett-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárusító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalett- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kötöny francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobában. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percre a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen ujonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Az új bérlő által teljesen újjáalakított és kiválóan vezetett **THERAPIA PALACE - CIRKVENICÁBAN** kitűnő ellátást és kifogástalan kényelmet nyújt mérsékelt áron. Villanyvilágítás, házi fürdők, remek fővényű tengeri fürdő, saját tehenészet, jéggyár stb. Orvos a házban.

Felvilágosításokkal készséggel szolgál

Az Igazgatóság

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt. Márktér közelében.

Uj épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2¹/₂-3 lirától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitűnő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok:
Fratelli Scattola.

Alkalmi cipővétel!

Még raktáron levő cipőket csak 8 napig a következő árak mellett árusítom:

Férfi egész Box Chevreau K. 10.—
fél " " " " 8.—
Női egész " " " " 8.50
fél " " " " 7.—
Gyermek Box Chevreau 4, 5, 6 és 7 kor.

Szekulesz Sándor

japánaru-üzletében
FIUME, Via Alessandrina I.

Hotel Meublé Zaianda

VELENCE,

Riva degli Schiavoni

a hozzátartozó Bavaria étteremmel. A vaporettok megállóhelye. Gyönyörű kiállítás. Tiszta kényelmes szobák. Olcsó árak. Családok számára külön megállapodások.

Tulajdonos
Inganni E.

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrassy, — Telefon 121 sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda a villamos vasut mentén. Villamos világítás, lift, fürdőszobák stb. stb.

Table D'Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

Venier Penzió és Vendéglő

Velence Szt. Márktér.

Szobák 2 lirától feljebb villanyvilágítással. Étterem kilátással a Szt Márktérre.

— **Kitűnő konyha minden órában.** —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos
(a Quadri kávé mellett) **Marco Venier.**

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron.

— és étlap szerint. —

Tulajdonos: **Leopold Alfréd**